

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 05, 2018

Nummer 5, 2018

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:157](#) 06-02-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:155](#) 06-02-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:160](#) 06-02-2018

RECHTSPRAAK

Is verdachte door inzet undercoveragenten uitgelokt tot het begaan van de bewezenverklaarde feiten?

Advocaat-generaal heeft in zijn conclusie onder 3.1 kort samengevat waar het in deze zaak om gaat:

‘3.1. Centraal in deze zaak staat de vraag of de verdachte door de inzet van undercoveragenten is uitgelokt tot het begaan van de bewezenverklaarde feiten. (...) In de middelen wordt een beroep gedaan op de jurisprudentie van het EHRM. De vraag die in het bijzonder beantwoording behoeft, is of de uitleg die de verdediging aan die jurisprudentie geeft, juist is.’

De middelen komen onder meer op tegen de verwerping door het hof van het verweer dat het optreden van de infiltranten dient te worden gekwalificeerd als ontoelaatbare uitlokking. De middelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

De Hoge Raad stelt voorop dat de inzet van infiltranten niet toelaatbaar is, indien hierdoor doelbewust of met grove veronachtzaming van de belangen van de verdachte aan diens recht op een eerlijke behandeling van zijn zaak wordt tekortgedaan. Daarvan is sprake ingeval de verdachte door een opsporingsambtenaar dan wel door een persoon voor wiens handelen de politie of het Openbaar Ministerie verantwoordelijk is, is gebracht tot het begaan van het strafbare feit waarvoor hij wordt vervolgd, terwijl zijn opzet tevoren niet reeds daarop was gericht (vgl. HR 29 juni 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL0613, NJ 2010/441, inzake het zogenoemde Tallon-criterium).

De middelen doen een beroep op de rechtspraak van het EHRM betreffende het in artikel 6 EVRM gegarandeerde recht van de verdachte op een eerlijk proces, in overeenstemming waarmee het Tallon-criterium dient te worden toegepast. Zij berusten onder meer op de opvatting dat de inzet van infiltranten uitsluitend toelaatbaar is als de verdachte reeds een begin heeft gemaakt met de gedragingen die hem (uiteindelijk) worden verweten. Die opvatting is echter in haar algemeenheid onjuist. Ook uit de rechtspraak van het EHRM – waarvan de inhoud is weergegeven en besproken in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5.3 tot en met 5.18 – volgt dit niet, nu deze rechtspraak immers inhoudt dat de inzet van

infiltranten toelaatbaar is indien de betrokkene zich inlaat met criminele activiteiten of indien zijn opzet reeds tevoren op het plegen van een misdrijf was gericht (*'had been involved in criminal activity or was predisposed to commit an offence'*). De middelen falen in zoverre.

Voor zover de middelen klagen over de begrijpelijkheid van het oordeel van het hof dat de verdachte niet tot handelingen is gebracht waarop zijn opzet niet al tevoren was gericht, wordt het volgende overwogen.

Het hof heeft, blijkens de onder 2.2.2 weergegeven overwegingen, mede op basis van gesprekken die de verdachte met anderen heeft gevoerd in een bij hem in gebruik zijnde auto, de OVC-gesprekken (de Hoge Raad begrijpt: opnemen vertrouwelijke communicatie), vastgesteld dat de verdachte op 25 oktober 2013, 17 november 2013 en 18 januari 2014 – en aldus voorafgaand aan de inzet van de infiltranten in mei 2014 – heeft gesproken over vuurwapens, munitie, het plegen van overvallen en in de nabijheid is geweest van ten minste één vuurwapen.

Gelet hierop en in aanmerking genomen hetgeen het hof in zijn overweging overigens heeft vastgesteld met betrekking tot de contacten tussen de verdachte en de infiltranten, is zijn oordeel dat de verdachte 'niet tot handelingen is gebracht waarop zijn opzet niet al tevoren was gericht' – waarin besloten ligt dat de verdachte niet is gebracht tot het begaan van de strafbare feiten waarvoor hij wordt vervolgd, terwijl zijn opzet tevoren niet reeds daarop was gericht – niet onbegrijpelijk.

Ook in zoverre falen de middelen.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van de (herhaalde) verzoeken om als getuige te horen de personen aangeduid als A3678, A2154, A2158, B2224, B2225, WOD153.

Kort samengevat heeft het hof bij afwijzing van de verzoeken A3678, A2154, A2158, B2224, B2225, WOD153 als getuige te horen, betrokken dat de A-getuigen reeds in eerste aanleg in aanwezigheid van de verdediging door de rechter-commissaris zijn gehoord, het dossier uitvoerige processen-verbaal van bevindingen bevat met de verslaglegging van de A- en B-getuigen en voorts dat niet aannemelijk is geworden dat de processen-verbaal van verbalisant WOD153 in strijd met de waarheid zijn opgemaakt.

Gelet hierop en in aanmerking genomen hetgeen aan de verzoeken tot het horen van de getuigen ten grondslag is gelegd, is het oordeel van het hof – ook in het licht van de in de toelichting op het middel vermelde rechtspraak van het EHRM – niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-02-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:155

Zaaknummer: 16/02936

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Advocaten: B.Th. Nooitgedagt

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Is de verklaring van verdachte dat de koffer met drugs niet van haar was redengevend voor de bewezenverklaring?

Het middel behelst onder meer de klacht dat het hof gebruik heeft gemaakt van een deel van de verklaring van de verdachte dat niet redengevend is voor de bewezenverklaring.

Wanneer de rechter zich – al dan niet in reactie op een bewijsverweer – in een nadere overweging beroept op bepaalde feiten of omstandigheden die door hem redengevend worden geacht voor de bewezenverklaring, moeten deze feiten of omstandigheden zijn vervat in de gebezigde bewijsmiddelen. Indien zij niet in de bewijsmiddelen zijn vermeld, moet de rechter met voldoende mate van nauwkeurigheid in zijn overweging (a) die feiten of omstandigheden aanduiden, en (b) het wettige bewijsmiddel aangeven waaraan die feiten of omstandigheden zijn ontleend. Een en ander heeft uitsluitend betrekking op feiten of omstandigheden die redengevend zijn voor de bewezenverklaring, en dus niet op feiten of omstandigheden en evenmin op verklaringen die de rechter in zijn nadere overweging onaannemelijk dan wel ongeloofwaardig acht. Die behoren dus niet te worden opgenomen onder de bewijsmiddelen (vgl. HR 20 maart 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV3442, NJ 2012/204).

Het hof heeft de bewezenverklaring mede doen steunen op de in bewijsmiddel 1 opgenomen verklaring van de verdachte dat de zwart-rode koffer – waarin de in de bewezenverklaring genoemde cocaïne is aangetroffen – niet van haar is en dat zij niets met deze koffer te maken heeft. In zijn onder 2.2.3 en 2.2.4 weergegeven overwegingen heeft het hof tot uitdrukking gebracht dat het de juistheid van deze uitlatingen van de verdachte onaannemelijk acht, maar niet dat het die uitlatingen als kennelijk leugenachtig tot bewijs bezigt. Het hof heeft de zojuist weergegeven onderdelen van de verklaring van de verdachte, die niet redengevend zijn voor de bewezenverklaring, dus ten onrechte onder de bewijsmiddelen opgenomen. Daarover klaagt het middel terecht. Dat behoeft evenwel niet tot cassatie te leiden. Mede gelet op de hiervoor weergegeven overwegingen van het hof is de bewezenverklaring, indien voormelde onderdelen van de verklaring van de verdachte worden weggedacht, zonder meer toereikend gemotiveerd. Daarom heeft de verdachte onvoldoende rechtens te respecteren belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van 36 maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze 34 maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-02-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:160

Zaaknummer: 17/01762

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klacht over de uitleg van het hof aan het begrip ‘onttrekken’ van een minderjarige aan het bevoegd opzicht als bedoeld in artikel 279 Sr.

Het middel klaagt onder meer dat het hof een onjuiste uitleg heeft gegeven aan het begrip ‘onttrekken’ van een minderjarige aan het bevoegd opzicht als bedoeld in artikel 279 lid 1 Sr.

Het middel berust op de opvatting dat een verdachte zich slechts dan kan schuldig maken aan het ‘onttrekken’ als bedoeld in artikel 279 Sr van een minderjarige aan het opzicht van een in artikel 1:254 lid 1 (oud), BW genoemde stichting, indien die stichting een schriftelijke aanwijzing heeft gegeven als bedoeld in artikel 1:258 lid 1 (oud) BW, waaraan de verdachte zich niet gehouden heeft. Die opvatting is in haar algemeenheid onjuist, zodat het middel in zoverre faalt.

Aantekening verdient dat hetgeen onder 2.4 is overwogen met betrekking tot de aanwijzing als bedoeld in artikel 1:258 lid 1 (oud), BW ook geldt met betrekking tot de aanwijzing als bedoeld in het huidige artikel 1:263 lid 1 BW. De laatstgenoemde bepaling luidt:

‘De gecertificeerde instelling kan ter uitvoering van haar taak schriftelijke aanwijzingen geven betreffende de verzorging en opvoeding van de minderjarige. Zij kan dit doen indien de met het gezag belaste ouder of de minderjarige niet instemmen met, dan wel niet of onvoldoende medewerking verlenen aan de uitvoering van het plan, bedoeld in artikel 4.1.3, eerste lid, van de Jeugdwet of indien dit noodzakelijk is teneinde de concrete bedreigingen in de ontwikkeling van de minderjarige weg te nemen.’

Ook voor het overige kan het middel niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81 lid 1 RO, geen nadere motivering nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-02-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:157

Zaaknummer: 16/03610

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 279 Sr